GAZETA KRAKOWSKA

Nro 41.

z KRAKOWA dnia 24 MAJA 1829 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 15 Maja.

J. C. Mość Wielki Xiążę Michał przybył na dniu onegdayszym do tuteyszey stolicy.

Stosownie do Programatu obrzędu Koronacyi N. Pana, przywieziono dnia 12 b. m. Koronę do Warszawy z Petersburga, i złożono w Zamku Królewskim.

Vice-Prezydent
Miasta Stołecznego Warszawy

Podaie do wiadomości i stosowania się następuiące rozporządzenie:

1) Osoby składaiące Orszak Nayiaśnieyszego Pana w dniu przybycia Nayiaśnieyszych Państwa, udadzą się za Rogatki Golędzinowskie przez Most Stary i Pragę.

2) Poiazdy JJWW. Ministrów, gdy ci w Zamku wysiądą, zatrzymaią się w podworzu Zamkowem.

3) Poiazdy osob, ktore stosownie do Artykułu 9 i 10 Programmatu oczekiwać i przyimować maią Nayiaśnieyszych Państwa w Zamku, weydą od strony Krakowskiego Przedmieścia do Zamku przez bramę od Pałacu pod Blachą, zatrzymaią się w bramie przeciwległey, a po wysiądzeniu Panów udadzą się przez Stare Miasto na Podwale, gdzie szykować się będą frontem ku kolumnie Zygmunta po dwa obok siebie, poczynaiąc od domu Dyzmańskiego.

4) Podczas rozieżdzania się, poiazdy próżne zaiadą tym samym iak wyżey sposobem; zabiorą Panów w teyże samey bramie i udadzą się do domów przez stare Miasto.

5) Przez ulice, na których woysko rozstawione będzie, żaden poiazd przepuszczony nie zostanie.

6) Poiazdy osób, które stosownie do Artykułu 15 Programmatu, przybywać będą do Zamku dla złożenia swych życzeń Nayiaśnieyszym Państwu, nazaiutrz po Ich przybyciu, wiadą do Zamku bramą pod Zegarem, a próżne uszykuią się na Kanoniiach i na Starem-Mieście.

7) Poiazdy takichże osób, które nie wieżdżaiąc do Zamku, zechcą wysiąść na placu przy bramie pod Zegarem, uszykuią się na placu koło Zygmunta, frontem do Zamku.

W Warszawie dnia 15 Maja 1829 r.

Lubowidzki.

Za Sekretarza Jeneralnego.

Wiernicki.

Przybyli do Warszawy Hr. Alopeus Poseł Cesarsko-Rossyyski przy Dworze Berlińskim: Baron Vilie lekarz J. C. K. Mości i Bolesław Hr. Potocki Kamerjunker z Petersburga; Rzeczywisty tayny Radca i Dyrektor Departamentu spraw zewnętrznych N. Króla Saskiego Jenerał Minkwic z Drezna; Jenerał Adjutant J. C. K. M. Czyczerin z Berdyczewa; Bibików Jenerał z Petersburga; Tołstoy Adjutant J. C. M. W. X. Michała.

— Dnia 17. —

Dziś N. Cesarz i Król, N. Cesarzowa i Królowa, w towarzystwie J. C. K. M. Wielkiego Xięcia Następcy Tronu i J. C. M. Wielkiego Xięcia Michała, odprawili Swóy wiazd uroczysty do Stolicy Królestwa Polskiego około południa przy odgłosie dzwonów i huku dział, wśród licznego tłumu ludu, zebranego na drogę Ich przeiazdu, dla cieszenia się widokiem, który wszystkie serca nayżywszą radością napełnił. J. C. M. Wielki Xiążę Cesarzewicz przyiął NN. Państwo na czele pięknych woysk, któremi dowodzi, i które stały uszykowane od nowego mostu na Wiśle aż do Zamku Królewskiego; przy tey okoliczności J. C. K. M. Następca Tronu został uznany w swoim tytule Szefa przed pułkiem Strzelców konnych Nro 1, który ma zaszczyt Jego imie nosić. — Na przedmieściu Pragi, NN. Państwo wysiedli w domu naygustowniey ozdobionym, i na Ich przyięcie przysposobionym, gdy orszak iść zaczął. — Woysko gwardyi przeznaczone do należenia do orszaku, defilowało zaraz przed NN. Państwem, potem następował Dwór i pierwsi Urzędnicy kraiowi. N. Cesarz i Król Jmć konno w towarzystwie Wielkiego Xiążęcia Następcy Tronu, Wielkiego Xiążęcia Cesarzewicza i Wielkiego Xiążęcia Michała, poprzedzał karetę N. Cesarzowey i Królowey zaprzężoną ośm końmi, w bogatym zaprzęgu. Prymas na czele Duchowieństwa stolicy, oczekiwał pod przysionkiem Kościoła Franciszkanów, około którego naypierwey orszak miał się udać. NN. Państwo zatrzymawszy się chwilę dla przyięcia życzeń i modłów Duchowieństwa, ruszyli daley, i z okazałością udali się do Zamku Królewskiego, gdzie wysiedli, i gdzie czekały na Nich Senat i pierwsze Władze Królestwa.

Gdy NN. Państwo wysiedli w Zamku, udali się z okazałością do Kaplicy Greckiey, gdzie odprawiły się modlitwy podziękowania. Czas naypogodnieyszy sprzyiał świetności tey ważney uroczystości, po którey niezwłocznie nastąpi uroczystość Koronacyi NN. Państwa.

Tłumy ludu napełniały przez cały dzień plac Zamkowy, a rzęsiste oświecenie miasta, zakończyło radość powszechną.

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król Jmć znaydował się nazaiutrz na zwykłey paradzie woyskowey na placu Saskim, którey Nayiaśnieysza Cesarzowa Jeymość raczyła także przyglądać się z okien pałacu.

Po paradzie Władze Woyskowe miały zaszczyt bydź przedstawionemi Nayiaśnieyszemu Panu.

W zaprzeszłą Niedzielę, to iest, dnia 10 b. m. w Kościele tuteyszym XX. Missyonarzy odbył się obrzęd Konsekracyi JW. JX. Wawrzyńca Gutowskiego, Prałata w Katedrze Płockiey, Archidyakona Dobrzyńskiego, Proboszcza Gąsewskiego, na Biskupa Gerazeńskiego in partibus, Suffragana Dyecezyi Płockiey. — Konsekratorem był JW. JX. Prażmowski, Biskup Płocki, a współkonsekratorami JWW. JXX. Dzięcielski, Biskup Lubelski, i Pawłowski, Biskup Administrator Dyecezyi Płockiey. Dary przy obrzędzie tym

używane, iako to: świece nieśli JWW. Senatorowie Fran: Grabowski Woiewoda i Sierakowski Kasztelan, chleb JWW. Woźnicki Radca Stanu, i Młodzianowski Sędzia Naywyższey Instancyi, wino nakoniec niesionem było przez JWW. Prażmowskiego i Sędzimira, Sądu Appellacyynego Sędziów.

JWW. Tatyszczew Ambassador J. C. K. Mci przy N. Casarzu Austryiackim, Jenerał Poruczn k woysk Pruskich Rauch Inspektor Jeneralny twierdz, Szef korpusu inżenierów, i iego Adjutanci Hrabia Bethusi i Fiszer, Rzeczywisty Radca Stanu Taniew, Hrabina z Branickich Potocka, przybyli do Warszawy.

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec Żyta zł: od 9 do 11. — Pszenicy od 20 do 33. — Jęczmienia od 7 do 7 i pół. — Owsa od 5 i pół do 7. — Siana furę iednokonną od 12 do 20; parokonną od 22 do 26 i pół. — Słomy furę od 5 do 7.

Z Petersburga d. 17 Kwietnia D. K.

DONIESIENIA OD WOYSKA DZIAŁAIĄCEGO.

Z dnia 7 Kwietnia.

(Z Ruskiego Inwalida.)

Przygotowanie sposobów do przeprawy przez Dunay pod Sylistryią, zatrudniało zwierzchność woyskową w ciągu zeszłey zimy. Na ten cel urządzono płaskie statki, we wsi Fundeniach nad rzeką Arżisem, iżby z początkiem wiosny spuścić ie tą rzeką na Dunay, a ztamtąd przeciągnąć na rzekę Botę, do wsi Kałaraszy, leżącey na przeciw Sylistryi. Sprowadzenie przygotowanych statków na oznaczone mieysce, było połączone z trudnościami i niemałem niebezpieczeństwem, dla tego, że nieprzyiaciel skupiwszy pod Sylistryią ostatki swoiey flotylli, panuie na Dunaiu pod tą twierdzą i wyżey. Pomimo tego iednak, przedsięwzięcie to szczęśliwie dokonane zostało przez śmiałe, a roztropne rozporządzenie Jenerała Majora inżenierów Szildera. Z polecenia iego, dnia 27 Marca spuszczono statki na rzekę Arżis. Dnia 30 ze świtem wyszły one na Dunay, a nazaiutrz o godzinie 2giey z południa iuż były wolne od niebezpieczeństwa na rzece Bocie; w tym razie nie tylkośmy nie ponieśli naymnieyszey straty, lecz ieszcze zdobyliśmy kupiecką korwetę Turecką z 7 ludźmi osady, poymaną przez ochotników z pułków: Archangelogrodzkiego i Wołogodzkiego, znayduiących się na statkach.

Przy uyściu rzeki Boty, Jenerał-Major Szilder założył natychmiast dwie warownie, i umieścił na rzece zdobytą korwetę, po uzbroieniu iey 4ma działami.

Bryg Ganimed, krążący pod dowództwem Kapitana Porucznika Uszakowa u przylądku Inady, dnia 21 Marca zabrał ieden statek Turecki z ładunkiem, składaiącym się z rynsztunków woiennych, wysłanych z Serważa do Stambułu.

Podług iednozgodnego świadectwa ieńców i przechodzących do nas z twierdz Tureckich nad Dunaiem, panuie w twierdzach tych naywiększy niedostatek zapasów żywności, który szczególniey czuć się daie w Szumli, dokąd przybył niedawno nowy Wielki Wezyr z 12stotysiącznym oddziałem woysk regularnych. O prawdziwości tych zeznań zapewniaią i inne niewątpliwe wiadomości, wedle których, w samym Stambule niedostatek zboża codziennie powiększaiący się, grozi mnogiey iego ludności niezliczonemi klęskami.

Znakomity Turecki naczelnik woyskowy Czapan-Oglu, który dowodził w Nikopo-

ju, został temi dniami aresztowany, przez posłanego od Sułtana Kapidżi-Baszę, i zesłany na wygnanie. Twierdzą, że nie stanie na mieyscu swego przeznaczenia i w drodze będzie ścięty.

Z naydeyściem przyiazney pory do rozpoczęcia działań woiennych, Główno dowodzący za potrzebę uznał zbliżyć do Dunaiu Główną swą kwaterę, która 2 Kwietnia z Jass wyruszyła.

Krótkie opisanie Rossyyskiego Teatru Woyny w Turcyi Europeyskiey.

(Z Gazety Sankt-Petersburgskiey.)

Ten woienny teatr zawiera w sobie krainę między Dunajem, morzem Czarnem i drogą, wiodącą z Nikopolu do Tatar-Bazardżiku, a ztąd, przez Adryanopol do Carogrodu. Tu należą: na północ Bałkanu Bulgarya, a na południe teyże góry Rumelia, aż do wyżey wspomnioney drogi.

Rozciągłość szerokości tego woiennego teatru, idąc w dół Dunaju, od Nikopolu do Rassewaty, i od tego mieysca w prostey linii wschodniey, do samego morza, wynosi mil 60, u spodu zaś Bałkanu mil 50, a daley za Bałkanem nieznacznie się zmnieysza do samego Konstantynopola. Tak więc, to miasto zaymuie iakby wierzchołek tróykąta, którego podstawą iest wyżey oznaczona linija na Dunaju, leżąca od Carogrodu blisko na 100 mil. Położenie tey krainy pod względem strategicznym nie iest wygodnem dla Turków, gdyż odsłania napadaiącemu nieprzyiacielowi z różnych stron drogę do wnętrza Państwa i daie mu sposobność wzmacniać operacyyne swoie działania, przez flottę na Dunaju i morzu Czarnem. Sama kraina, chociaż w północnych Bałkanu częściach dosyć nawet iest zimna i pokrytą częstemi lasami; lecz na południe, idąc od tegoż pasma góry, w miarę zbliżania się do Konstantynopola, staie się coraz żyznieysza i uprawnieysza. Głównieysze drogi kommunikacyyne są następuiące:

1. Z twierdzy Rossyyskiey Izmayłowa, przez Tulczę, i od Galaca przez Matczin i Isakczi, do Babatagu i Isterne. Ta droga rozdziela się:

a) Na drogę przybrzeżną, przez Kiustendżi, Mangalią, Warnę i Eminech-Dah, na Burgas, Karabunar, Faki, Kirklissę, Lule-Burgas, Syliwny do Konstantynopola.

b) Na drogę przez Istere, Mustafadze, Bazardżik, Prawody, przez Bałkan na Aidos i Karabunar, gdzie się łączy z poprzedzaiącą drogą *a*.

2. Z Matczina, w dół brzegu prawego Dunaju, na Hirsowę i Rassewatę:

a) Przez Mustafadze, gdzie się schodzi z kommunikacyią *b*.

b) Wyżey wzdłuż Dunaju przez Sylistryią, Turtukay, Ruszczuk, Sisłow, do Nikopolu.

3. Z Sylistryi przez Kadnardżi, Szumlę, przez Bałkan na Karnabat, a ztąd

a) Do Karabunaru.

b) Do Adryanopola i Luli-Burgasu.

4. Z Ruszczuka i Sistowa przez Tirnowę:

a) Do Starareki przez Bałkan na Jambol i Adryanopol.

b) Do Grabowy, przez Bałkan na Kiezanlik, Eski-Saarę i Dżezair, powyżey Adryanopola, do tameczney wielkiey drogi z Tatar-Bazardżika.

5. Z Nikopolu, na Plewnę, przez Bałkan, do Tatar-Bazardżiku.

Z kommunikacyy ubocznych prócz w dół Dunaju, idą równolegle Bałkanu na północ iego: droga z Bazardżiku, przez Szumlę, Osman-Bazar, Skumdey, Tirnowę, Sel-

wi, Łowczę, Wracę do Sofiii, a na południe droga z Tatar-Bazardżiku przez Eski-Saarę, Jambol i Karabunar do Burgasu.

A. Rossyyski Teatr Woyny na północ Bałkanu.

Granice tey części Rossyysko-woiennego teatru wiadome są z powyższego opisu. Dunay płynie od Nikopolis do Rassewaty w kierunku północno-wschodnim, od Rassewaty do Galaca w północnym, a od tego miasta do morza Czarnego w kierunku wschodnim. Przez północne koryto Dunaju, między tą rzeką, a morzem, formuie się wązkie pasmo ziemi, długości blisko mil 20, a na nayszerszey rozciągłości, od Galaca do ujścia Dunaju, tyleż mil szerokie; na naywęższem zaś mieyscu, od Rassewaty, w prostey linii wschodniey do Kiustendżi, nad morzem Czarnem, szerokie mil 12. Ta ostatnia linia ufortyfikowana była niegdyś wałem Traianowym, którego szczątki widać ieszcze i po dziś dzień. Na południe tego wału i Dunaju, kraina między tą rzeką a Bałkanem formuie dosyć foremny podługowaty czworokąt, którego dwa naydłuższe boki, (iak wyżey uważaliśmy) wynoszą: ieden 60 a drugi 50 mil; podstawa zaś od 24ch do 30 mil. Na tey przestrzeni ziemi od środka głównego pasma gór oddziela się poboczne, na mil 15, które pasmo petem bierze swóy kierunek na wschód równolegle z głównem pasmem do morza Czarnego; na wschód zaś Bazardżiku, przez to miasto i północne koryto Dunaju znowu przechodzi wał Trajanowy i kończy się pod Matczinem przeciw Galaca.

Na zachód od tey krainy, wypływaią z głównego pasma gór następuiące rzeki: Osma blisko Nikopolu i Jantra między Sistowem a Ruszczukiem, i obie wpadaią do Dunaju. Z samego zaś górnego pasma wypływaią: Kara-Łom, blisko Ruszczuka, Ak-Łom, blisko Turtukaia i Dristra blisko Sylistryi; wpadaią także do Dunaju. Na północ wypływaią z tegoż pasma gór rzeki: Kara-Kamczik i Ak-Kamczik, a łącząc się niżey Prawodów, wpadaią blisko przylądka Emikech, ostatniey odnogi, do morza Czarnego. Na północ względem nich płynie Sui-Warna, którey źródło blisko Szumli, we wschodniey części wyżey wspomnione pasma, a wpada do zatoki Warneńskiey. Rzeki te formuią wewnętrzne równoległe od siebie doliny, między tą odnogą gór a głównem ich pasmem.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Z Odessy d. 13 Kwietnia D. K.

Dziennik tuteyszy umieścił co następuie: — "Dnia 1go Marca blisko 100 Turków wyruszywszy z Orsowy, udało się w góry. Lecz wysłany oddział Pandurów, pod dowództwem Kapitana Żywko, dognał ich we wsi Kisteszach, gdzie się schronili w domu murowanym o trzech piętrach. Kapitan Żywko kazał swoim ludziom dom otoczyć, w nadziei, że głodem zmusi Turków do poddania się. Atoli w dniu 4 inny korpus Turecki z 400 ludzi, wyszedłszy z Orsowy, przybył do Kiszteszty i uderzył na Pandurów, którzy pomimo naydzielnieyszego odporu musieli ustąpić przewyższaiącey sile nieprzyiaciela, i nie mogli utrzymać Turków w domu owym otoczonych; uwolnieni tym sposobem wyszli spiesznie, połączyli się z woyskiem wysłanem onym w pomoc, i spiesznie udali się do Orsowy. Kompaniia Koliwańskiego pułku, wysłana na wzmocnienie Pandurów, spotkawszy ich iuż w odwrocie, wróciła się z niemi. Turcy utracili w tey sprawie blisko czterdzieści ludzi. Pandury żałuią straty swoiego walecznego dowodcy, Kapitana Żywko; zresztą mieli pięciu ludzi zabitych,

a iedenastu ranionych. Dnia 15 Marca uczynili Turcy wycieczkę z Żurży, lecz wrócili się spotkawszy kozaków i huzarów. Dnia 17 Marca, 3500 ludzi jazdy i 2000 piechoty przedsięwzięło uderzyć na naszych; lecz pułki kozaków Rykowskiego i Płatowa, wytrzymały mężnie ich attak na nasz obóz pod Daia; 2 szwadrony huzarów, iako też ogień 2ch dział, wysłanych przez Jenerała Majora Petryszczewa na pomoc, zmusiły nieprzyiaciela cofnąć się do twierdzy. Strata Turków dosyć znaczna i 3ch wzięto w niewolą. Z naszey strony, 6ciu kozaków raniono, a 1 z ich podoficerów poległ.„

Z Paryża d. 6 Maja.

Onegday odwiedził Król bez woyskowey zasłony pomnik na pamiątkę poległych pod Quiberonem Francuzów wystawiony. J. K. M. wyiechał o godzinie 12 z Tuilleries, i udał się do mieysca, w którem posągi i napisy na pomnik wystawione były. Członki komissyi, Minister spraw wewnętrznych i Vicehrabia Simeon oczekiwali na niego. Roboty rzeźbiarskie oglądał z wielką uwagą i Artystom powiedział wiele pochlebnych rzeczy. Ztamtąd udał się Monarcha do ogrodu botanicznego, gdzie obeyrzał gabinet historyi naturalney, domy roślin, zwierzętalnią, &c. i P. Cuvier, zawiadowcy tego ogrodu, kazał sobie dać potrzebne wyiaśnienia. J. K. M. opuścił ogród o godzinie wpoł do trzeciey i wszędzie był od ogromney massy ludu radosnemi okrzykami witany.

Onegday odiechał Król z rodziną swoią do St. Cloud. — Viceadmirał de Rigny miał onegday posłuchanie u Delfina. — Wczoray w nocy przybiegł do Posła Angielskiego nadzwyczayny goniec z Korfu.

Proiekt do nowey taryffy celney będzie Izbom dnia 11 b. m. podany.

W wielu mieyscach z powodu drogości chleba zaszły zaburzenia. W Newers miał nawet bydź Prefekt podczas zaburzenia raniony.

Czterey młodzi Chińczykowie przedstawionemi byli przed kilku dniami Xcia Bordeaux i iego siostrze (Mademoiselle). Naystarszy z nich Józef Li miał do Xcia przemowę w ięzyku Chińskim, którą mu na Francuzki przełożono, i zdawał się z niey bydź kontent. Mademoiselle kazała się zapytać Chińczyków, czyli w Kantonie iest zimniey niż w Paryżu i czyli domy tam są pięknieysze, na co ieden z nich odpowiedział: w Paryżu iest zimniey, a domy w Kantonie są daleko wyższe. Baron Damas pokazał im nakoniec pokoie Xcia Bordeaux.

Prefekt departamentu Sekwany Hr. Chabrol ogłosił w tey chwili budżet miasta Paryża. Dochody stolicy Francyi wynosiły w 1828 roku do 40 mill. 921,196 Fr. a wydatki 36 mill, 21,5687, tak iż pozostawało od wydatków 5 mill. 705,508 Fr.

Z Włoch d. 3 Maja.

N. Król Jmość Bawarski opuścił dnia 29 Kwietnia rano Rzym.

Dnia 27 Kwietnia nowy Angielski Poseł przy Porcie Ottomańskiey, P. Robert Gordon, przybył do Florencyi, nazaiutrz iadł obiad u Posła Angielskiego, Lorda Burghersh, a dnia 29 udał się w dalszą drogę do Neapolu, zkąd razem z Hr. Guilleminot odpłynąć ma do Stambułu.

Z Cagliari, stolicy Sardynii, piszą, że z wielką radością cała wyspa oczekuie przybycia Xięcia Sabaudzko-Carignan.

Kilkunastu officerów Angielskich bawiących dotąd w Liwornie, odpłynęło ztamtąd dnia 13 Kwietnia do Alexandryi, zkąd, iak

mówią, u lać się maią do Stambułu, dla służenia tam pod oczekiwanym z Anglii Admirałem.

Z Madrytu d. 23 Kwietnia.

Dziś rano o godzinie 9 zrana wystrzały z dział i odgłos wszystkich dzwonów stolicy oznaymiły mieszkańcom wyiazd NN. Królestwa Ichmość z całą rodziną do Aranjuez. Minister Calomarde towarzyszy J. K. Mci; lecz sądzą że tam uda się także Minister woienny Zambrano.

Mówią, że Rada stanu na ostatnich posiedzeniach trudnić się miała z iakiemi obrzędami przyięty zostanie Infant Don Miguel Portugalski, który wkrótce ziechać ma do Hiszpanii.

Ostatnie doniesienia z Murcyi są nader smutne: Dnia 18 o 3 kwadransach na godzinę 10 czuć się tam dało tak mocne wstrząśnienie ziemi, że wszystkich mieszkańców przeraziło strachem i pouciekali w pole. W Kartagenie i Orihueli takież nastąpiło wstrząśnienie. Władze i większa część mieszkańców tych 3 miast wynieśli się w pole i mieszkaią w szałaszach. W obwodzie mili kwadratowey otwarło się przeszło 5000 otchłań, które wyrzucaią muszle, żywiczną i siarczaną materyią. Morze wdarło się w wielu mieyscach głębiey w ląd, a na tomiast, podług zeznanie żeglarzy, cofnęło się od brzegu Afrykańskiego. Klęska, która dotchnęła nieszczęśliwe te okolice iest straszna, a sądzą, że ieszcze się powiększy. Szkoda, którą ieden z właścicielów poniósł w Murcyi podaią do 4 mill. realów. Lękaią się, i to z wielkiem podobieństwem, że cała południowa część Murcyi zburzoną zostanie, gdyż podkopuie ią wulkan. Rzeka Segurae, która płynie około Murcyi przez Orihuela i około obalić Guardamary, w roku zeszłym była bardzo płytka, teraz zaś tak wezbrała, iż w wielu mieyscach pola zalała.

Z Londynu d. 6 Maja.

Podczas ostatnich pokoiów był P. Sidney Smith nader łaskawie od Króla przyięty. Gdy przypuszczony był do ucałowania ręki, uchwycił go J. K. M. za rękę i serdecznie ścisnął.

Xiążę Polignac, Poseł Francuzki, wyszedł wprawdzie z niebezpieczeństwa swey choroby, ale długo ieszcze wstrzymywać się musi od pracy.

Dzisieyszego rana odbyło się zgromadzenie pod przewodnictwem Hr. Fitzwilliam względem wystawienia Xięciu Wellington posągu z powodu emancypacyi. Nie znaydował się na niem Marg. Anglesea, ale iak mówią, składkę podpisał.

Sławny Rzeźbiarz Westmacott ukończył w tey chwili przepyszny 30 stóp wysoki marmurowy Wazon dla Króla, który ma bydź umieszczony albo na wielkim dziedzińcu, albo na terrasie Windsorskim.

Do Plimut posłała Admiralicyia rozkaz, aby 4 liniiowe okręty iak nayspieszniey osadzono ludem i w żywność opatrzono. Oprócz tego 4 fregaty maią bydź na każdą chwilę w gotowości dla odpłynienia. Liniiowy okręt Warspit odpłynął ztamtąd dnia 5go b. m. do południowey Ameryki.

W Izbie niższey Parlamentu zasiadł teraz pierwszy członek Katolicki, to iest Hr. Surrey, syn Xięcia Norfolk.

Gazeta Dublińska twierdzi, że znaczący człowiek stanu (Xiążę Wellington) oświadczył ieszcze przed dwiema miesiącami: "że oczekiwane tylko iest przeyście sprawy Katolików, a na owczas słyszeć się ieszcze dadzą ważne rzeczy.,, Nowość ta tyczeć się ma dóbr kościelnych.

Wielka część miasta Augusta (w Georgii) pochłonioną została dnia 3 z. m. przez pożar.

— Dnia 8. —

Na ostatnich pokoiach stawionemi przed Królem zostali dway Żydzi, Montefiore i Goldsmith; pierwszy przez Katolickiego Xięcia Norfolk, a drugi przez Protestanckiego Margr. Landsdowne.

Onegday Xiążę Wellington miał posłuchanie u Króla, a wczoray odwiedził J. K. M. Xiążę Kumberlandyi.

Poseł Pruski rozmawiał onegday długo z Hr. Aberdeen, a wczoray Lord Exmouth z Xięciem Wellington. Po długiey wczoray naradzie między Hr. Aberdeen, Posłem Rossyyskim i sprawuiącym interessa Francyi, udał się pierwszy do Xięcia Wellington, a potem rozmawiał z Posłem Austryiackim, Xięciem Esterhazy.

Doniesienia nasze z Lizbony zachodzą do 26 z. m. Nie odmienił się wcale wewnętrzny stan Portugalii. Drugi oddział wyprawy przeciw Terceirze, złożony z liniiowego okrętu i fregaty, odpłynął tamże. — Z rozkazu Don Miguela wykreślonych zostało 447 studentów i innych osób Uniwersytetu Koimbry, i na przyszłość nikt nie będzie do nauk przypuszczony bez złożenia świadectwa o religii i politycznem mniemaniu.

Gdy Król Hiszpański nałożył na miasto Kadyx za nadanie mu wolności 11 mill. realów roczney opłaty, tedy sądzą w Gibraltarze, iż to urządzenie niewielki przyniesie użytek, i udaiący się tam z Gibraltaru kupcy, nie długo tam zabawią.

Z Bruxelli d. 9 Maja.

W drugiey Izbie Stanów jeneralnych odczytany został dziesięcioletni budżet przez kommissyią środkową i roztrząsanie go nazaiutrz postanowiono.

Do teyże Izby wniesiony dziś został proiekt do ustawy w 7 artykułach względem mieszania do żywności szkodliwych zdrowiu rzeczy. Kary oznaczone na więzienie od 2 do 3 lat, a pieniężne od 200 do 400 ZH. i t. d. Dla nagłości ma ten proiekt wkrótce bydź pod rozwagę wzięty.

Czterech piekarzów i 2 czeladników tuteyszych oddanych zostało za fałszowanie chleba do sądu kryminalnego. Wiele zaś rodzin boiąc się zatrutego chleba, każą w swych domach stawiać piece do pieczenia chleba.

Wczoray obchodzona tu była rocznica urodzin Królewney Maryianny, która ukończyła w tym dniu rok 19.

Xżę Golicyn, należący do poselstwa Rossyyskiego przy Dworze naszym, odiechał wczoray do Petersburga.

Podług doniesień z Rzymu wyznaczony był na dzień 27 Kwietnia Konsystorz, na którym Biskupi nasi Gandawski, Dornicki i Leodyyski zatwierdzonemi bydź mieli.

Dla wychodniów Portugalskich, którzy do Ostendy przybyli, rozpoczęto zaraz po ich przybyciu składki. Liczba ich wynosi 244 ale pomiędzy niemi znayduie się do 90, którzy wcale niemaią z czego żyć i w tamecznych koszarach umieszczonemi zostali.

Nowomianowany Wielkorządca posiadłości naszych w wschodnich Indyiach, Jenerał porucznik van den Bosch, przybył tu z Hagi, dla pożegnania Króla i odebrania instrukcyy.

Przeznaczony do Jawy z woyskiem okręt Middelburg, przybył dnia 12 Stycznia w dobrym stanie do Batawii.

W przeszłym miesiącu panował nadzwyczayny ruch w porcie Ostendzkim; weszło tam bowiem 113 okrętów, pomiędzy któremi znaydowało się 41 Niderlandzkich.

Wystawiony tu w roku 1368 klastor S. Alexego, iest w tey chwili rozbierany.

W Batawii wychodzi od tego Nowego roku Gazeta handlowa dla Indyyskich Niderlandów.

DODATEK
DO Nro 41.
GAZETY KRAKOWSKIEY

---

z KRAKOWA dnia 24 MAJA 1829 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na 0° R.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Maja	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 6, 063	†10. 8	81	Połud: Ws. słaby	Pogoda z chmur:	
12	„ 6, 036	†14. 5	68	Wschodni mocny	Chmury	
19. 3	„ 5, 770	†15. 0	65	„ „	„ „	o g. 5 deszcz.
9	„ 5, 722	† 8. 6	91	Połud: Ws. mocny	„ „	
7	27 5, 348	† 8. 8	90	Wschodni średni	Pochmurno	Deszcz.
20. 12	„ 4, 951	†12. 9	78	„ mocny	„ „	
3	„ 4, 497	†13. 5	76	„ „	„ „	
9	„ 4, 482	†10. 6	90	„ średni	„ „	
7	27 4, 016	†11. 3	87	Wschodni mocny	Pochmurno	
21. 12	„ 3, 976	†17. 3	73	Półn: Ws. mocny	„ „	
3	„ 3, 865	†13. 8	83	Wschodni średni	„ „	Deszcz.
9	„ 4. 077	†11. 4	94	„ „	„ „	Deszcz.
7	27 4, 882	†11. 2	83	Połud: Ws. średni	Pogoda z chmur:	
22. 12	„ 5, 490	†15. 2	73	„ mocny	„ „	
3	„ 5, 478	†15. 9	65	„ „	„ „	
9	„ 6, 938	† 8. 6	78	„ słaby	Pogoda	

J. K. *Steczkowski*, A. O. A.

— *Z Krakowa.* —

Wyciąg Obserwacyi Meteorologicznych z Miesiąca Kwietnia 1829 *r.*

Naywyższy stan Barom: d. 20 . . . 27" 5."' 535
Nayniższy . . . d. 1 . . . 26 8. 312
Średni 27. 2. 355

Naywiększe ciepło d. 17 † 19.° 3
Naymnieysze d. 27 † 0. 4
Średnie . . . 8. 659

Naywiększa wilgoć d. 5 . . . 95
Naymnieysza d. 20 . . 57
Średnia 82. 2

Dni pogodnych 1. Pogodnych z chmurami 11. Pochmurnych 18. Mgły 1. Deszczów 17. Grzmotów 2. Gradów 2. Wichrów 2. Wiatr panuiący pn. zachodni.

W Krakowie dnia 1 Maja 1829 r.

J. K. *Steczkowski*, A. O. A.

Z Warszawy d. 20 Maja.

Wypis z Protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożey Łaski
MY MIKOŁAY I.
Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski
etc. etc. ect.

Zważywszy, iż chwilowa zmiana w odbywaniu spraw Administracyynych Naszego Królestwa Polskiego, przynieśćby musiała przerwę dobru kraiu i służby publiczney szkodliwą;

Postanowiliśmy i stanowiemy co następuie;

Art: 1 Przez cały ciąg teraźnieyszego pobytu Naszego w Naszem Królestwie Polskiem, Władza Namiestnikowi, pełnomocnictwem z dnia 17/29 Kwietnia 1818 nadana, a na Naszą Radę Administracyyną w temże Królestwie, mocą decyzyi Naszey z dnia 31 Lipca (12 Sierpnia) 1826 przelana, będzie sprawowana przez tęż Radę w całey swey rozciągłości i zupełności.

Art: 2. Wykonanie ninieyszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczone bydź ma, Naszey Radzie Administracyyney polecamy.

Dan w Jabłonnie dnia 4/16 Maja roku Pańskiego 1829, a Panowania Naszego 4go.
(podpisano) MIKOŁAY.
przez Cesarza i Króla.
(L. S.) Minister Sekretarz Stanu:
Stefan Hr. *Grabowski*.
Zgodno z Oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu:
(podpisano) Stefan Hr. *Grabowski*.
Zgodno z Oryginałem.
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Dywizyi:
(podpisano) *Kossecki*.

Dnia wczorayszego po zwykłey paradzie woyskowey Nayiaśnieyszy Cesarz i Król oraz Nayiaśnieysza Cesarzowa i Królowa, raczyli przypuścić do oglądania oblicza Swego w Zamku Senat, Posłów i Deputowanych, tudzież wszelkie Władzę cywilne, nadto Nayiaśnieysza Pani raczyła przyiąć Władze woyskowe.

Oprócz osób Dworu J. C. K. Mości o których przybyciu iuż doniesiono, przybyli ieszcze: Xiążę Wołkoński Jenerał-Adjutant Minister Dworu, Hrabia Nesselrode Podkanclerzy, Hrabia Moden Wielki Łowczy, Hrabia Tołstoy Jenerał Piechoty, Adlerberg Jenerał-Adjutant, Szamburski Rzeczywisty Radca Stanu, Miler Radca Stanu (Maitre d' Hótel), Kreyton Leybmedyk, Enochinym Sztabs Lekarz, Jurewicz Kapitan Leyb Gwardyi Izmaiłowskiego pułku, Żyl Radca Tytularny. — Damy: Hrabina Orłów, Xiężniczka Alexandra Wołkońska, Hrabina Moden, Xiężniczka Urusów.

Od granic Tureckich d. 2 Maja.

W Bukareście urządzony bydź ma pałac na mieszkanie N. Cesarza Jmci Mikołaja; większa część głównego Rossyyskiego sztabu przybyła iuż do tego miasta. Jenerał Hr. Dybicz udał się z Jass do korpusu Jenerała Hr. Paulen przed Sylistryią. — W obu Xięztwach idzie bardzo pomyślnie handel i na zbytkowe towary iest wielki odkup.

Bryg Francuzki A[illegible]n, pod dowództwem Kapitana fregaty Leblanc, odesłany został dnia 23 Marca przez Admirała Rozamel, który w mieyscu Admirała de Rigny siłą Francuzką w Lewancie dowodzi, napowrót do Suda, zkąd niedawno przybył do Navarino.

Donoszą z Stambułu: "Spekulantów Angielskich nie wstrzymała blokada Rossyyska od przebycia Dardanellów i dowiezienia nam zboża. Jeden z Angielskich okrętów kupieckich płynąc z Alexandryi, przeszedł przed kilku dniami około woiennych Rossyy-

skich okrętów i niezważaiąc na ich strzelanie przybył do kanału. Kapitan tego okrętu odebrał nagrodę, którą rząd za dowoz zboża wyznaczył, i przykład ten znaydzie zapewne naśladowców, gdyż wysoka cena nie iest małym powabem.,,

DONIESIENIA.

Prezes Sądu Appellacyinego &c.

Stósownie do przepisu Art: 118 Kod: Cyw: podaie niniejszem do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi Kraju tuteyszego na domaganie się P. Tekli Łabuzińskiey, po niegdy Wincentym Łabuzińskim Kupcu Obywatelu Wolnego Miasta Krakowa pozostałey Wdowy, w dniu 9 Lutego r. b. wydał wyrok przedstanowczy, mocą którego wyszukiwanie nieobecnego Antoniego Łabuzińskiego, brata zmarłego iey męża, orzeczonem zostało.

W Krakowie dnia 13 Maja 1829 r. *Nikorowicz.*

Raubach, Sekr: S. A.

Pisarz przy Trybunale I. Instancyi Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż Kamienica P. Izabelli z Gadomskich Żebrowskiey po Franciszku Żebrowskim pozostałey wdowy, i Antoniny Żebrowskiey Panny doietniey własna, w Krakowie przy ulicy Szewskiey pod L. 342 w Gminie III. M. Krakowa, między Kamienicami pod L. 342 P. Felixa Borkowskiego, a pod L. 341. P. Jana Szatkowskiego, stoiąca, na żądanie Ferdynanda Zyffer, od którego P. Soswiński Adwokat O. P. D. pod L. 472. w Krakowie zamieszkały wywłaszczenie to popiera, na satysfakcyą summy złp. 7200 z procentami i kosztami należącey się, sprzedaną zostanie stanowczo przez licytacyą publiczną na Audyencyi Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa w Domu pod L. 106 w Krakowie od godziny 10 ranney odbywać się maiącą, do którey sprzedaży wyznaczaią się trzy termina.

1szy dnia 8 Sierpnia)
2gi dnia 11 Września) 1829 roku.
3ci dnia 16 Października)

Warunki licytacyi Wyrokiem Trybunału I. Instancyi z dnia 31 Stycznia 1826 roku ustanowione są następuiące.

1) Maiący chęć licytowania złoży Vadium w summie złp. 1200, które wrazie nie dotrzymania warunków utraci i takowa licytacya na koszt i stratę iego, nigdy na zysk rozpisaną zostanie.
2) Nabywca opłaci podatki zaległe z potrąceniem z summy szacunkowey.
3) Widerkaufy gdyby były pozostaną przy nieruchomości z obowiązkiem płacenia procentów od dnia zalicytowania.
4) Nabywca koszta wywłaszczenia po doręczeniu sobie Wyroku takowe przysądzaiącego natychmiast zapłaci na ręce i za Kwitem Adwokata popieraiącego sprzedaż, a po dopełnieniu warunków 2go 3go i 4go Nabywca Dekret Dziedzictwa otrzyma.
5) Resztuiącą kwotę szacunkową Nabywca według Klassyfikacyi Wierzycielom użytecznie umieszczonym wypłaci.

Cena pierwszego wywołania iest 12,000 złp.

Wzywaią się zarazem wszyscy Wierzyciele hipoteczni, prawa rzeczowe na Kamienicy zaiętey mieć mogący, aby na pierwszym terminie licytacyi na Audyencyi Trybunału I. Instancyi stawili się i wszelkie tytuły swych praw i wierzytelności pod rygorem prekluzyi z wykazem mianych pretensyi i ustanowieniem Adwokata złożyli.

W Krakowie dnia 15 Maja 1829 roku. *Kuliczkowski*, Pisarz Tryb.

Pisarz przy Trybunale I. Inst: M. W. Krakowa i jego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż Dom drewniany z ogrodem na Smoleńsku przy Krakowie w Gminie 9 Okręgu I. M. W. Krakowa pod L. 209, frontem na zachód do ulicy Smoleńsko położony, Wawrzyńca i Urszuli Kozłowskich małżonków (iak wykaz hypoteczny wskazuie) własny, na żądanie P. Szymona Grutkiewicza O. M. K. wierzyciela, wywłaszczenie to przez Adwokata P.

Wincentego Szpor O. P. D. popieraiącego, na satysfakcyią summy 280 Złp. z procentem i kosztami należącey się, pod pozycyią pierwszą rubryki ciężarów w wykazie hypotecznym umieszczoney, sprzedanym będzie przez publiczną Licytacyią na Audyencyi Trybunału I. Instancyi M. W. Krakowa, pod L. 106 w Krakowie od godziny 10 rano odbydź się maiącą w terminach:

Dnia 11 Sierpnia)
Dnia 11 Września) 1829 roku
Dnia 17 Październik)

z których na pierwszym zaraz terminie przysądzenie stanowcze nastąpić może, skoro kto cenę szacunkową 476 Złp. 16 gr. zaofiaruie; gdyby zaś tey ceny nikt nieofiarował, natedy i dopiero na trzecim terminie cena takowa o trzecią część zniżoną będzie.

Warunki do Licytacyi wyrokiem Trybunału I. Inst. M. W. Krakowa z dnia 24 Lutego 1829 roku ustanowione, są następuiące:

1) Pretendent złoży 100 Złp. tytułem Vadii, które w razie niedopełnienia warunków utraci i nowa Licytacyia na iego szkodę przedsięwziętą zostanie. Popieraiący iednakże Licytacyią wolnym iest od składania Vadii.
2) Nabywca zapłaci w ciągu miesiąca po Licytacyi: *a.* koszta exekucyyne w skutek wyroku takowe stanowiącego; *b.* podatki zaległe iakie się okażą uprzywileiowane, również procenta Widerkauffowe i czynsz ziemny.
3) Kapitały widerkauffowe ieżeliby się iakie okazały zostaną przy nieruchomości z potrąceniem tychże z szacunku; czynsz zaś ziemny bez potrącenia z szacunku zostaie obowiązkiem właściciela teyże nieruchomości.
4) Po dopełnieniu warunków 1 i 2 nabywca uzyska dekret dziedzictwa, a resztuiący szacunek zapłaci z procentem po 5/100 od dnia licytacyi, komu w skutek klassyfikacyi wypadać będzie.

Cena pierwszego wywołania aktem detaxacyi urzędowey z dnia 6 Września 1828 ustanowiona iest summa Złp. 476 gr. 16.

Na takową przeto Licytacyią wzywaią się wszyscy chęć kupienia maiący, a zarazem prócz szczególnie wezwanych wierzycieli wykazem hypotecznym obiętych, wzywaią się wszyscy iakiekolwiek prawo rzeczowe maiący; aby pod rygorem prekluzyi na pierwszym terminie licytacyi, złożyli na Audyencyi Trybunału wszelkie tytuły swych praw i wierzytelności, z wykazem mianych pretensyy i ustanowieniem Adwokata.

W Krakowie dnia 15 Maja 1829 r. *Kuliczkowski*, Pisarz Tryb.

W dniu 25 m. i r. b. o godzinie 11 ranney w Kleparzu na targowisku końskim odbędzie się sprzedaż przez licytacyą, klaczy Angielskiey rassy, anglizowaney, i zrebca od niey tudzież w dniu 12 Czerwca r. b. o godzinie 9tey ranney, w Krakowie przy ulicy Wiślney w Domu pod L. 275 odbędzie się wydzierżawienie dochodów tegoż domu na lat trzy przez licytacyą; chęć licytowania maiący w Vadium złp. 60 zaopatrzeni, w mieyscu i terminie licytacyi zechcą się stawić. W Krakowie dnia 22 Maja 1829 roku.

Józef *Stońkowski*, Kom. Sąd.

W dniu 26 Maja r. b. 1829 o godzinie 3 po południu w Krakowie przy ulicy Grodzkiey w Domu pod L. 198 odbędzie się wdrodze Exekucyi Sądowey licytacya zatradowaney mąki pszeniczney korcy 50. — *Item* w dniu 29 Maja r. b. o godzinie 9tey zrana w Krakowie w Gmachu Sukiennicach sprzedanemi zostaną, różne meble, iako to: komody, kanapa z krzesełkami, zegar, zwierciadło, sekretarz, landszafty, i inne sprzęty domowe; chęć licytowania maiący zaprasza się zgotowemi pieniędzmi.

W Krakowie dnia 21 Maja 1829 roku. H. *Salomoński*, Kom. Sąd.

Wieś w Królestwie Polskiem na pograniczu z wolnem Miastem Krakowa położona iest z wolney ręki do sprzedania. — Znaydnie się w niey, Dwór, Folwark, Owczarnia, Szpiklerze, Stodoły, i inne budynki ekonomiczne, nowo wystawione, Łąki, Las dębowy w dobrym stanie od dawna zaszanowany, Ogród fruktowy i dostateczna pańszczyzna, o warunkach nabycia ze wszech miar ułatwiaiących dowiedzieć się można w Kancellaryi Notaryalney W. Matakiewicza w Krakowie w Ulicy Grodzkiey pod Liczbą 228/9.